

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-10/25-14/1

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 19. veljače 2025.

Hs**NP*021-10/25-14/1*65-25-2**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog odluke o osnivanju Istražnog povjerenstva za utvrđivanje činjenica o poslovanju trgovačkog društva Hrvatske šume d.o.o.*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbama članaka 5. i 6. Zakona o istražnim povjerenstvima ("Narodne novine", broj 24/96) podnijelo 16 zastupnika u Hrvatskome saboru, aktom od 17. veljače 2025. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela sudjelovat će svi podnositelji Prijedloga odluke.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

HRVATSKI SABOR

Zastupnici i zastupnice u Hrvatskom saboru

Zagreb, 17. veljače 2025.

Hs**NP*021-10/25-14/1*653-25-1**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

Primljeno:	18-02-2025		
Klasifikacijska oznaka	021-10/25-14/1		Str. broj
			65
Uredžbeni broj	Prih.	W. lista	
653-25-1	2	-	

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

PREDMET: Prijedlog Odluke o osnivanju Istražnog povjerenstva za utvrđivanje činjenica o poslovanju trgovačkog društva Hrvatske šume d.o.o.

Poštovani,

u prilogu dopisa dostavljamo Vam *Prijedlog Odluke o osnivanju Istražnog povjerenstva za utvrđivanje činjenica o poslovanju trgovačkog društva Hrvatske šume d.o.o.*, kojega temeljem članka 92. Ustava Republike Hrvatske i članka 2. Zakona o istražnim povjerenstvima (NN 24/96) podnose niže potpisani zastupnici i zastupnice, s molbom da Prijedlog odluke uvrstite u dnevni red sljedeće sjednice Hrvatskog sabora.

Za predstavnike predlagatelja koji će u njihovo ime sudjelovati u radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela određuju se svi potpisnici ovog prijedloga.

S poštovanjem,

U ime predlagatelja

Sandra Benčić

PRIJEDLOG ODLUKE O OSNIVANJU ISTRAŽNOG POVJERENSTVA ZA UTVRĐIVANJE ČINJENICA O POSLOVANJU TRGOVAČKOG DRUŠTVA HRVATSKE ŠUME D.O.O.

I. USTAVNA I ZAKONSKA OSNOVA ZA DONOŠENJE ODLUKE

Ustavna i zakonska osnova za donošenje ove odluke sadržana je u članku 92. Ustava Republike Hrvatske i u članku 2. Zakona o istražnim povjerenstvima („Narodne novine“ br. 24/96).

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ODLUKE ŽELI POSTIĆI

a) ODREĐIVANJE JAVNOG INTERESA

1. Hrvatske šume d.o.o. – sustavno loše upravljanje i netransparentno poslovanje

Hrvatske šume d.o.o. upravljaju sa 76% državnih šuma i šumskog zemljišta, što predstavlja jedan od ključnih prirodnih resursa Republike Hrvatske. Unatoč tome, poslovanje ovog trgovačkog društva obilježeno je netransparentnošću, kroničnim gubicima, pogodovanjem privatnim interesima i dugogodišnjim političkim kadroviranjem.

Hrvatske šume d.o.o. upravljaju državnim šumama u skladu s desetogodišnjim planovima gospodarenja, pri čemu je barem 95% državnih šuma certificirano prema FSC standardima. Unatoč tome, postoje ozbiljni strukturni problemi u upravljanju i prodaji drvne sirovine, što dovodi do značajnih financijskih gubitaka i ograničava konkurentnost sektora. Analizu stanja poslovanja Hrvatskih šuma 2021 godine na zahtjev Vlade RH napravila je Svjetska banka i Europski šumarski institut (European forest institute). Zaključci i nalazi glavnog izvješća pokazali su sljedeće slabosti i izazove u upravljanju:

1.1. Institucionalne slabosti i upravljanje Hrvatskim šumama

Upravljanje Hrvatskim šumama obilježeno je centraliziranim modelom odlučivanja, gdje regionalne podružnice nemaju stvarne ovlasti, što usporava donošenje odluka i prilagodbu tržišnim uvjetima. Upravni odbor poduzeća ne funkcionira prema jasno definiranim internim pravilima, a postupak odabira vanjskih revizorskih društava nije transparentan.

Uočeni su ozbiljni problemi u praćenju uspješnosti poslovanja. Ministarstvo poljoprivrede i Upravni odbor ne provode redovite revizije ključnih pokazatelja

uspješnosti (KPI) , što znači da financijski i operativni rezultati poduzeća nisu podvrgnuti sustavnom nadzoru. Dapače, analiza pokazuje da cjelokupno poslovanje Hrvatskih šuma u području prodaje drvne građe nema uopće zadane indikatore učinkovitosti za razliku od zemalja koje su u analizi uzete za komparaciju: Češka, Estonija, Poljska i Francuska imaju sustave praćenja učinkovitosti, a indikatore uspješnosti postavlja uprava odnosno uprava i/ili vlasnik tvrtke koja upravlja šumama u usporednim zemljama. Dodatno analiza utvrđuje da se uvjeti prodaje često mijenjaju po netransparentnim procedurama što rezultira manjkom regulatorne stabilnosti i negativno utječe na ulaganja.

Ozbiljne nedostatke u upravljanju i moguće nezakonitosti utvrdila je i državna revizija Hrvatskih šuma (2021, 2022) godina:

1.2. Financijski gubici i neučinkovitost sustava prodaje drvne sirovine

Administrativno određivanje cijena drvne sirovine uzrokovalo je gubitke od cca 316 milijuna kuna godišnje, budući da su cijene drva u Hrvatskoj 20-30% niže od tržišnih cijena u susjednim europskim državama. Konkretno:

Hrast se prodaje po cijeni nižoj za 162,6 milijuna kuna od tržišne (podaci za 2021/2022 godinu).

Bukva generira 104,9 milijuna kuna manji prihod u odnosu na realnu tržišnu vrijednost.

Smreka i jela donose 47,9 milijuna kuna manje prihoda nego što bi mogle na slobodnom tržištu. (podaci su navedeni u kunama u skladu sa analizom izrađenom 2021.g.)

Ove su razlike posljedica odluke Upravnog odbora Hrvatskih šuma da administrativno fiksira cijene drvne sirovine, umjesto da ih određuje tržišnim mehanizmima, što dovodi do potplaćenosti nacionalnih resursa i gubitaka za državni proračun.

1.3. Negativan utjecaj na drvoprerađivačku industriju

Sustav prodaje drvne sirovine (TSS) zamišljen je kao potpora domaćoj drvnoj industriji, no u praksi stvara prepreke za nove sudionike, sprječava inovacije i usmjerava značajne količine sirovine proizvođačima s niskom dodanom vrijednošću.

Od 2018. do 2020. godine, udio tehničkog drva dodijeljenog industrijama s visokom dodanom vrijednošću smanjen je s 43% na 36%, čime je ograničen razvoj sektora namještaja i drugih industrija koje dodaju veću vrijednost sirovini. Uz to:

Nove tvrtke ne mogu pristupiti dugoročnim ugovorima, jer TSS zahtijeva fakturiranje na temelju prethodne godine, čime se blokira ulazak inovativnih poduzeća na tržište.

Sustav alokacije kvota pogoduje postojećim kupcima, onemogućujući ravnopravnu tržišnu utakmicu.

2. Dokazane nepravilnosti u poslovanju

a) Državna revizija otkrila je ozbiljne nepravilnosti (2021. i 2022.)

Državni ured za reviziju utvrdio je kako su Hrvatske šume raspodjelu trupaca dogovarale na tajnim sastancima s privatnim kompanijama koje su ujedno bile i kupci drvne mase.

- Time su kupci mogli **izravno utjecati na utvrđivanje cijena** drvne sirovine, iako je to trebala biti isključiva nadležnost Hrvatskih šuma.
- Državna revizija utvrdila je da **nije jasno na temelju čega su Hrvatske šume utvrdile cijene glavnih šumskih proizvoda.**

Ove nepravilnosti prijavljene su Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, ali bez konkretnih mjera sankcioniranja odgovornih osoba.

b) Svjetska banka još 2021. upozorila je na gubitke u sektoru

- Prema dubinskoj analizi Svjetske banke i Europskog instituta šumarstva, Hrvatske šume godišnje gube između **316 i 500 milijuna kuna** zbog **administrativnog određivanja cijena drvne sirovine umjesto tržišnog modela.**
- Vlada je o ovim gubicima bila obaviještena još **2021. godine**, ali nije poduzela nikakve mjere da ih zaustavi.

3. Političko kadrovanje i korupcija u Hrvatskim šumama

Hrvatske šume već godinama vode politički kadrovi HDZ-a, koji su postavljeni bez kriterija stručnosti, do sada su tu dužnost obavljali:

- **Nediljko Dujić**, struč. spec. admin. publ., aktualni predsjednik Uprave, bivši je **predsjednik Županijskog odbora HDZ-a**,
- **Igor Fazakeš**, dipl.oec, član Uprave, čelnik je lokalnog ogranka HDZ-a u Slatini,
- **Ante Sablić**, dipl.ing šumarstva, također član Uprave, istaknuti je član HDZ-a Vukovarsko-srijemske županije.

Ljudi koji vode tvrtku već su u prethodnim dužnostima bili obilježeni aferama:

- **Krunoslav Jakupčić**, bivši predsjednik Uprave, kazneno je gonjen u **aferi Vjetroelektrane**, gdje je optužen za trgovinu utjecajem i pogodovanje privatnim interesima.
- **Dujić je ranije bio kažnjen zbog zlouporabe položaja** i nezakonitog primanja naknada.

4. Pogodovanje privatnim interesima na račun javnog dobra

- Hrvatske šume u **2023. ostvarile su samo 8,5 milijuna eura dobiti**, dok je **deset najvećih kupaca drvene mase ostvarilo ukupnu dobit od 71,7 milijuna eura** koristeći sirovinu po povlaštenim cijenama.
- **Hrastovi trupci** prodaju se po **300 eura po kubiku (m3)**, iako na tržištu vrijede **800 eura i više**.
- Hrvatske šume **prodaju manje od 10% drvene mase putem javnih natječaja**, dok se ostatak **dogovara izravno s odabranim kupcima**.

5. Uništavanje šumskih resursa i represija nad aktivistima

- **Zeleni odred**, aktivistička grupa unutar udruge Vidra, već **sedam godina upozorava** na uništavanje hrvatskih šuma, pogodovanje privatnim interesima i pustošenje zaštićenih područja (Natura 2000).
- **Hrvatske šume masovno uništavaju šumske ekosustave**, čak i u **parkovima prirode i posebnim rezervatima**.
- **Europski zastupnik Thomas Waitz** potvrdio je kako su **Hrvatske šume nelegalno sjekle i u zaštićenim područjima**, uključujući Crnu Mlaku, Varoški Lug i Lonjsko polje.

Kada su aktivisti prijavljivali nepravilnosti, **Hrvatske šume pokrenule su SLAPP tužbe protiv Vesne Grgić**, voditeljice Zelenog odreda, tražeći kazne u iznosu do **60.000 eura** zbog njezina aktivizma.

- **Posebni UN-ov izvjestitelj** u veljači 2024. upozorio je Vladu RH da je ovakva represija nad aktivistima **u suprotnosti s Aarhuškom konvencijom**, koju je Hrvatska potpisala.

b) CILJ ISTRAŽNOG POVJERENSTVA

Istražno povjerenstvo imat će za cilj **utvrditi odgovornost i razmjere netransparentnog i po javni interes štetnog poslovanja Hrvatskih šuma d.o.o.** kroz sljedeće ključne zadatke:

1. **Istražiti kako su Hrvatske šume raspodjeljivale drvenu masu** – na temelju kojih kriterija su dodjeljivani ugovori privatnim tvrtkama?

2. **Utvrđiti tko je donio odluku o administrativnom određivanju cijena** drvne sirovine i koliko su gubitaka time pretrpjeli državni proračun i građani.
 3. Omjer drvne mase koja je na taj način prodana tvrtkama koje proizvode drveni asortiman niže dodane vrijednosti u usporedbi s drvnom masom dodijeljenom tvrtkama koje proizvode proizvode kategorije 8
 4. **Ispitati utjecaj političkog kadrovanja** na donošenje odluka i financijske gubitke društva.
 5. **Provjeriti zakonitost poslovanja** aktualne i bivše Uprave Hrvatskih šuma od 2017.g. nadalje
 6. **Analizirati negativan utjecaj na okoliš i ilegalnu sječu šuma** u zaštićenim područjima.
 7. **Ispitati je li i zašto Hrvatska Vlada sustavno ignorirala upozorenja stručnjaka, revizora i međunarodnih institucija** o štetnim praksama Hrvatskih šuma.
-

c) PODRUČJE ISTRAŽIVANJA

Istražno povjerenstvo provest će istragu nad sljedećim institucijama i subjektima:

- Hrvatske šume d.o.o.
 - Ministarstvo poljoprivrede
 - Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
 - Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN)
 - Državna revizija Republike Hrvatske
 - Tvrtke koje su ostvarile znatne prihode od poslovanja s Hrvatskim šumama
 - HGK
 - Hrvatski šumarski institut
-

d) PITANJA KOJA ISTRAŽNO POVJERENSTVO TREBA ISPITATI

1. Kako su formirane cijene drvne mase i je li prodaja provedena u skladu s načelima dobrog upravljanja i zaštite javnog interesa RH?
2. Po kojim kriterijima se većina trupaca prodaje privatnim tvrtkama bez javnih natječaja?
3. Jesu li i zašto pojedine tvrtke imale **povlašteni položaj** pri dodjeli sirovine?
4. Jesu li Hrvatske šume **prodavale sirovinu ispod tržišne cijene**, čime je nanesena financijska šteta državi i kolika je ta šteta od 2017. godine od kada se primjenjuje navedeni model?
5. Postoji li odgovornost rukovodećih kadrova u netransparentnom poslovanju i političkom kadrovanju na nižim razinama upravljanja?

6. Na koji način je napravljena procjena šteta od vjetroloma 2023 godine, koji je konačni broj srušenih i uklonjenih stabala po vrstama, te koliko je od te mase prodano, po kojem modelu, kome i po kojoj cijeni ?
 7. Je li postojala sustavna represija protiv aktivista koji su upozoravali na nezakovitosti?
-

ZAKLJUČAK

Osnivanje istražnog povjerenstva ključno je za **rasvjetljavanje upravljanja Hrvatskim šumama d.o.o.** i osiguranje **transparentnosti i očuvanja javnog interesa u gospodarenju državnim šumskim bogatstvom.** Očekujemo hitno uvrštenje ovog prijedloga u dnevni red Hrvatskog sabora.

PRIJEDLOG ODLUKE O OSNIVANJU ISTRAŽNOG POVJERENSTVA ZA UTVRĐIVANJE ČINJENICA O POSLOVANJU TRGOVAČKOG DRUŠTVA HRVATSKE ŠUME D.O.O.

Na temelju članka 2. Zakona o istražnim povjerenstvima ("Narodne novine" br. 24/96), Hrvatski sabor na sjednici održanoj dana _____, donio je

ODLUKU O OSNIVANJU ISTRAŽNOG POVJERENSTVA ZA UTVRĐIVANJE ČINJENICA O POSLOVANJU TRGOVAČKOG DRUŠTVA HRVATSKE ŠUME D.O.O.

I.

Osniva se Istražno povjerenstvo (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) za utvrđivanje činjenica o poslovanju trgovačkog društva Hrvatske šume d.o.o.

II.

Za osnivanje Povjerenstva iz točke I. ove odluke postoji javni interes temeljen na činjenici da Hrvatske šume d.o.o. upravljaju sa 76% državnih šuma i šumskog zemljišta, što predstavlja jedan od ključnih prirodnih resursa Republike Hrvatske. Unatoč tome, poslovanje ovog trgovačkog društva obilježeno je netransparentnošću, kroničnim gubicima, pogodovanjem privatnim interesima i dugogodišnjim političkim kadrovanju.

III.

Povjerenstvo je dužno istražiti i utvrditi:

1. Kako su formirane cijene drvne mase i je li prodaja provedena u skladu s načelima dobrog upravljanja i zaštite javnog interesa RH?
2. Zašto se većina trupaca prodaje privatnim tvrtkama bez javnih natječaja?
3. Jesu li pojedine tvrtke imale **povlašteni položaj** pri dodjeli sirovine?
4. Jesu li Hrvatske šume **prodavale sirovinu ispod tržišne cijene**, čime je nanosena financijska šteta državi i kolika je ta šteta od 2017 godine od kada se primjenjuje navedeni model?

5. Postoji li odgovornost rukovodećih kadrova u netransparentnom poslovanju i političkom kadroviranju?
6. Na koji način je napravljena procjena šteta od vjetroloma 2023 godine, koji je konačni broj srušenih i uklonjenih stabala po vrstama, te koliko je od te mase prodano, po kojem modelu i kome?
7. Je li postojala sustavna represija protiv aktivista koji su upozoravali na nezakonitosti?

IV.

U postupku istraživanja Povjerenstvo je dužno izvršiti uvid u svu dokumentaciju i druge isprave vezane uz predmet istrage, ispitati sve osobe koje mogu biti u posjedu relevantnih informacija na pitanja iz točke III. ove Odluke, pribaviti izjave svjedoka, a prema potrebi konzultirati se s nezavisnim stručnjacima iz akademske zajednice, privatnih tvrtki i civilnog društva.

V.

Za osobu koja je pozvana da svjedoči pred Povjerenstvom, a koja odbija svjedočenje temeljem članka 17. Zakona o istražnim povjerenstvima, Povjerenstvo će od člnika ovlaštenog tijela nadležnog za oslobođenje dužnosti čuvanja državne, vojne ili službene tajne (odnosno, usklađeno sa Zakonom o tajnosti podataka: klasificirani podaci) zatražiti oslobođenje od te dužnosti za potrebe rada Povjerenstva, u roku od 7 dana od dana odbijanja svjedočenja.

Ukoliko ovlašteno tijelo odbije zahtjev Povjerenstva iz stavka 1. ovog članka, dužno je provesti test javnog interesa i test razmjernosti u skladu sa smjernicama Povjerenika za informiranje i zaštitu osobnih podataka, te ga opisati u obrazloženju svoje odluke i dostaviti Povjerenstvu u roku od 7 dana od podnošenja zahtjeva.

VI.

Svi zahtjevi i upiti Povjerenstva smatraju se žurnima i rješavaju se u roku od 7 dana, a iznimno u roku od 15 dana na zahtjev tijela kojem je zahtjev/upit upućen.

Povjerenstvo je dužno u svom radu primjenjivati odredbe Zakona o tajnosti podataka i drugih propisa koje reguliraju zaštitu podataka.

VII.

Povjerenstvo je dužno obaviti istraživanje za koje je osnovano najkasnije u roku od šest (6) mjeseci od dana stupanja na snagu ove Odluke, te nakon toga Hrvatskom saboru i javnosti podnijeti izvješće s prijedlogom mjera.

VIII.

Prijedlog mjera, odnosno zaključci i preporuke Povjerenstva, uvrstit će se u sve relevantne dokumente kojima se definiraju nabave poslova u hitnim i žurnim okolnostima. U slučaju da određeni zaključci i preporuke zahtijevaju izmjenu postojećeg zakonodavnog okvira vezanog za sklapanje i provedbu poslova u hitnim i žurnim okolnostima, prijedlog izmjena i/ili dopuna zakonodavnog akta/akata će se uputiti u zakonodavnu proceduru najkasnije do kraja sjednice u trajanju, odnosno na početak prve sljedeće sjednice Hrvatskog sabora.

Hrvatski sabor dužan je o prijedlozima zakonodavnih akata iz stavka 2 ovog članka, provesti raspravu odmah po uvrštavanju tih akata na dnevni red sjednice Hrvatskog sabora.

IX.

Povjerenstvo ima 9 članova koje imenuje Hrvatski sabor iz redova zastupnika i zastupnica, od toga 4 iz redova oporbenih stranaka i 5 iz redova stranaka koje čine većinu u Hrvatskom saboru.

Predsjednika Povjerenstva bira većina zastupnika iz redova oporbenih zastupnika.

X.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u Narodnim novinama.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBA PRIJEDLOGA ODLUKE

Točka 1.

Ovom se točkom određuje osnivanje Istražnog povjerenstva za utvrđivanje mogućih nepravilnosti u upravljanju Hrvatskim šumama te sustavu prodaje drvne građe.

Točka 2.

Ovom se točkom utvrđuje postojanje javnog interesa čime se stječu zakonske pretpostavke za osnivanje Povjerenstva.

Točka 3.

Ovom se točkom određuju pitanja koja je Povjerenstvo dužno utvrditi i istražiti.

Točka 4.

Utvrđuje se način rada Povjerenstva u utvrđivanju činjenica povezanih s pitanjima koja Povjerenstvo treba utvrditi.

Točka 5.

Ovom se točkom određuje postupanje Povjerenstva u slučaju da osoba odbije svjedočenje pred Povjerenstvom temeljem članka 17. Zakona o istražnim povjerenstvima.

Točka 6.

Određuju se rokovi u kojima su institucije dužne odgovoriti Povjerenstvu.

Točka 7.

Određuju se rokovi u kojima je Povjerenstvo dužno obaviti istraživanje i kome Povjerenstvo podnosi konačno izvješće.

Točka 8.

Određuje se što se čini sa zaključcima i preporukama Povjerenstva, te procedura uvrštenja zaključaka i preporuka Povjerenstva na dnevni red Hrvatskog sabora.

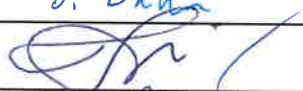

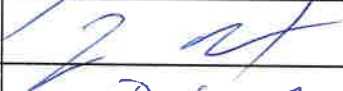

Točka 9.

Određuju se članovi Povjerenstva iz redova zastupnika Hrvatskog sabora.

Točka 10.

Određuje se stupanje na snagu Odluke.

Prijedlog Odluke o osnivanju Istražnog povjerenstva za utvrđivanje činjenica o modelu upravljanja Hrvatskim šumama i gubicima Hrvatskih šuma uzrokovanim sustavom prodaje drvne građe (TSS)

BR.	Ime i prezime	Potpis
1	SANDRA BENČIĆ	
2	DAMIR BAKIĆ	D. Bakić
3	IVANA KEKIN	
4	RADA BORIĆ	
5	URŠA RAUKAR GAMULIN	Urša Raukar Gamulin
6	DUŠICA RADOJČIĆ	
7	JELENA MILOŠ	
8	DUBRAVKA NOVAK	
9	DRAŽENKA POLOVIĆ	Draženka Polović
10	MARIN ŽIVKOVIĆ	
11	DALIJA DREŠKOVIĆ	Darija Drešković
12	ANEA MEAKI-FARIJAS	
13	MARIJANA PULJAC	
14	BORIS PILIŽOTA	
15	IRENA DRAGIĆ	
16	RANKO OSTOJIĆ	